

Waterrijk Almelo

Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport

13 maart 2008 / rapportnummer 2031-34

1. HOOFDPUNTEN VAN HET ADVIES

De gemeente Almelo heeft het plan om in een periode van 15 à 20 jaar op de locatie Waterrijk:

- circa 4.300 woningen en bijbehorende voorzieningen te ontwikkelen;
- (huisgebonden) bedrijvigheid aan te leggen;
- gebiedsontsluitende infrastructuur aan te leggen om de woningen, de voorzieningen en de bedrijven te ontsluiten;
- groenblauwe structuren te ontwikkelen, te verplaatsen en waar al aanwezig te versterken.

Een deel van het plangebied ligt in de gemeente Twenterand. Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Almelo treedt op als initiatiefnemer in de m.e.r.-procedure. De gemeenteraad van Almelo en de gemeenteraad van Twenterand zijn het bevoegd gezag.

Voor deze plannen wordt een intergemeentelijk bestemmingsplan opgesteld en voor de besluitvorming over dit plan wordt een milieueffectrapport (MER) opgesteld.¹

De Commissie beschouwt de volgende punten als essentiële informatie in het milieueffectrapport. Dat wil zeggen dat het MER onvoldoende basis biedt voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming, als de volgende informatie ontbreekt:

- een toelichting van de locatiekeuze van Waterrijk;
- een onderbouwing van de behoeferaming;
- een samenhangend stedenbouwkundig en landschappelijk ontwerp van de situering van infrastructuur, woningen, voorzieningen, bedrijven(terrein) en groenblauwe structuren;
- de mogelijkheden voor fasering;
- de essentiële informatie van de systeemanalyse van water en ecologie;
- een samenvatting die zelfstandig leesbaar is en een afspiegeling is van de inhoud van het MER. De tekst moet begrijpelijk zijn voor burgers en geschikt voor bestuurlijke besluitvorming.

In de volgende hoofdstukken is het advies voor de richtlijnen uitgebreider toegelicht en specifieker uitgewerkt. Het dient in samenhang met de startnotitie te worden gelezen.

2. ACHTERGROND EN BESLUITVORMING

2.1 Achtergrond, probleemstelling en doel

Onderbouwing van de locatiekeuze

In de partiële herziening van het Streekplan 2000+ van de provincie Overijssel is aangegeven dat in de Netwerkstad Twente behoefte is aan 17.000 woningen in de periode 2004-2019. In november 2005 is een visie voor de regio vastgesteld door de colleges van burgemeester en wethouders van de betreffende gemeenten. Hierin wordt ingegaan op de woningbouwopgave van de regio en

¹ Zie bijlage 1 voor de projectgegevens en procedurele informatie van de milieueffectrapportage.

wordt de noordflank van Almelo genoemd als grootschalige uitbreidingslocatie.

In dit MER staat de locatiekeuze van Waterrijk niet meer ter discussie. Geef in het MER inzicht in de argumenten die zijn gehanteerd om deze locatie als bouwlocatie te kiezen. Verwerk reeds beschikbare informatie uit onderzoeken ten behoeve van de partiële herziening van het structuurplan Almelo 2006² tot een heldere weergave van het doorlopen afwegingsproces.

Onderbouwing van de behoefte

De behoefte aan woningen en bedrijventerreinen en de planperiode van 15 à 20 jaar dient in het MER te worden onderbouwd.

Geef voor de woningbouwlocatie aan:

- welke behoefte hiermee wordt ingevuld. Ga hierbij in op type woningen en herkomst van toekomstige bewoners;
- welke behoefte aan voorzieningen deze genereert, welke voorzieningen in het plan worden opgenomen en hoe deze aansluiten bij bestaande voorzieningen.

Geef voor het bedrijventerrein aan:

- voor welke knelpunten dit voornemen een oplossing biedt;
- welk type (milieucategorie) bedrijven ruimte vraagt en of deze in Waterrijk past;
- hoe de vraag naar ruimte zich verhoudt tot het aanbod in de regio en nabijgelegen regio's.

2.2 Beleidskader

Randvoorwaarden en uitgangspunten

Geef een beknopt overzicht van de randvoorwaarden en uitgangspunten (zoals ruimtelijk beperkingen, immissiegrenswaarden) die gelden bij dit voornemen, onder verwijzing naar de relevante beleidsnota's en wetten. De startnotitie geeft in hoofdstuk 3 al enige informatie over het wettelijk kader en het beleidskader. Werk deze in het MER verder uit.

Geef in het MER tevens een beknopt overzicht van inhoud, status en consequenties van eerdere documenten, zoals de Ruimtelijke ontwikkelingsvisie 2023 voor Netwerkstad Twente, Streekplan en herzieningen, de nota Ruimte en de partiële herziening structuurplan Almelo.

Watertoets

Voor het voornemen moet een watertoets worden uitgevoerd. Bespreek de informatie die de waterbeheerder over de randvoorwaarden voor de voorgenomen activiteit heeft verschaft. In het MER dient aan de orde te komen welke eisen, aanbevelingen en knelpunten hierin staan voor de ontwikkelingen in het gebied en voor realisatie van de alternatieven.

Natuur

Geef in het MER aan of voor de aanleg van de woningen en bedrijven een ont-heffing op grond van de Flora- en faunawet noodzakelijk is.

² Voor de partiële herziening van het streekplan Almelo 2006 is in 2006 een Strategische Milieubeoordeling opgesteld. De opzet van de SMB sluit aan bij wat er in een plan-MER had kunnen staan, de informatie is op het juiste (globale) niveau weergegeven en vormt dan ook een goede onderlegger voor het besluit-MER dat nu wordt opgesteld.

3. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

3.1 Algemeen

De startnotitie bevat een zeer globale beschrijving van het voornemen en een minimale invulling van de alternatieven. De verschillende alternatieven en varianten zijn:

- het nulalternatief;
- het basisalternatief (is tevens het voorkeursalternatief);
- het programma-alternatief;
- het faseringsalternatief;
- het meest milieuvriendelijke alternatief.

In het MER worden ook meerdere varianten in beschouwing genomen.

Het nulalternatief is geen echt alternatief en dient in principe een beschrijving te bevatten van de huidige toestand van het milieu en de gevolgen van autonome ontwikkeling tot 2020. Als onderdeel van dit laatste wordt ook rekening gehouden met de mogelijke ontwikkeling van grootschalige activiteiten in de directe omgeving van het plangebied. Deze beschrijving dient uitsluitend als referentie voor de effectbeoordeling.

Het faserings- en het programma-alternatief liggen dicht bij elkaar. De Commissie geeft de initiatiefnemer in overweging om een alternatief uit te werken met een stedenbouwkundige opzet die mogelijk milieuvriendelijker is door hogere dichtheden, minder ruimtebeslag en/of beter met openbaar vervoer te bedienen.

Aspecten bij de beschrijving van voornemen en alternatieven

Werk de alternatieven uit zodat de milieugevolgen met zo groot mogelijke nauwkeurigheid te voorspellen zijn. Geef duidelijk de verschillen weer in:

- fasering en flexibiliteit (van aanleg van woningen, bedrijven, voorzieningen, infrastructuur en het watersysteem). Geef hierbij expliciet aan hoe de locaties (in tijd) zijn afgestemd op de ontwikkelingen van de infrastructuur en de groenblauwe structuur, zowel in het plangebied als in de direct aangrenzende gebieden. Geef aan hoe de milieueffecten een rol hebben gespeeld bij de keuze voor de fasering;
- structuur van het groen, natuur en het water; wijze van afstemming van het ontwerp op de kenmerken van de ondergrond (bodem en geohydrologie);
- situering van woongebieden; type woningen en dichtheden (bij voorbeeld de uitwerking van één of meer geconcentreerde woningbouwlocaties versus een gespreide vorm met diverse woonmilieus) en aanduiding van grotere voorzieningen, zoals scholen en winkelvoorzieningen;
- de ontsluitingsstructuur voor het autoverkeer, langzaam verkeer en openbaar vervoer, alsmede het te verwachten gebruik van deze infrastructuur op basis van onderbouwde prognoses;
- waterhuishoudingsplan; met daarin aandacht voor veiligheid, bergingscapaciteit, waterpeil, watercirculatie en waterkwaliteit;
- rioleringsplan met daarin aandacht voor het voorkomen van overstorten direct of indirect op het oppervlaktewater binnen het plangebied uit zowel het afvalwater als het regenwaterdeel van het toe te passen gescheiden stelsel;
- wijze van bouwrijp maken, grondbalans en percentage verharding;
- principes van de watervoorziening en de energievoorziening;

- de landschappelijke en/of stedenbouwkundige dragers die identiteit geven aan de locatie;
- de relatie met het bestaande Aadorp (inpassing/zonering);
- de fasering en de gevolgen wanneer niet het gehele plan wordt gerealiseerd, met name voor de milieudoelstellingen;
- de hinder die ontstaat tijdens de realisatie van het plan.

Bij elk alternatief moet worden aangegeven welke preventieve, mitigerende en compenserende maatregelen worden getroffen om de milieugevolgen van het voornemen te beperken. Geef daarbij ook aan wat de effectiviteit is van deze maatregelen.

3.2 Verkeer en vervoer

Veel milieueffecten zijn een gevolg van de toename van het verkeer. Besteed daarom voldoende aandacht aan de prognose daarvan. Voor luchtkwaliteit is de etmaalintensiteit van belang, indien congestie optreedt de spitsintensiteit. Geef aan hoe de prognoses tot stand komen (model, handberekening) van zowel het autoverkeer als het openbaar vervoer. Beschrijf los daarvan het beleid ten aanzien van parkeren in de wijk en de gevolgen van de voorgestelde roeibaan (hoe vaak zijn er evenementen, waar ontstaat mogelijk verkeers- en parkeeroverlast).

3.3 Meest milieuvriendelijk alternatief

Het meest milieuvriendelijke alternatief (mma) moet:

- uitgaan van de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming en/of verbetering van het milieu;
- binnen de competentie van de initiatiefnemer liggen.

Het is belangrijk om doelgericht een mma te ontwikkelen. Dit vraagt een open en creatieve houding. De Commissie adviseert om in dit ontwikkelproces vooral aandacht te besteden aan:

- de meest doelmatige ligging van de infrastructuur voor fietsverkeer en openbaar vervoer ter ontsluiting van de locatie;
- het expliciet aanwijzen van plekken en verbindingen van voldoende omvang voor de groene en blauwe structuur;
- een innovatieve manier om de gewenste zwemwaterkwaliteit in het plangebied te realiseren;
- de energie prestatie op locatie (EPL) aanpak;
- de verkeersprestatie op locatie (VPL) aanpak³;
- de fasering van de diverse planonderdelen, met als doel de milieuwinst(en) van meet af aan veilig te stellen.

Het verwachte draagvlak of een eerder vastgelegd budget mogen geen argumenten zijn om oplossingsrichtingen met belangrijke milieuvoordelen buiten beschouwing te laten bij de ontwikkeling van een mma.

³ Bij Verkeersprestatie op Locatie draait het erom dat bewoners op een vanzelfsprekende manier kiezen voor die vervoerwijze die voor hen en hun omgeving het meest geschikt is. Dit kan bereikt worden door een slim verkeerskundig en stedenbouwkundig ontwerp, zie o.a. Vervoersprestatie op Locatie (CROW-publicatie 163)

4. MILIEUASPECTEN

4.1 Bodem en water

Het creëren van oppervlaktewater speelt een centrale rol en vormt een belangrijke motor van het hele plan. Zowel qua waterkwantiteit als qua waterkwaliteit dient dit goed uitgezocht te worden.

Waterkwantiteit

De toekomstige waterhuishouding van het gebied zal goed onderbouwd moeten worden. Met waterbalansen zal moeten worden aangegeven door welke bronnen het gebied gevoed zal worden. Ook de waterstand, het seizoensmatige verloop hierin (in grondwatergevoede plassen kan het peil 's zomers behoorlijk dalen) en de eventuele effecten hiervan op gebruiksfuncties, dienen aangegeven te worden.

Waterkwaliteit

Er wordt gestreefd naar zwemwaterkwaliteit. Dit stelt hoge eisen aan de waterkwaliteit. In dat verband dient onder andere gekeken te worden naar:

- de bacteriologische kwaliteit van het water;
- de belasting van het watersysteem met voedingsstoffen en nutriënten (fosfaat en stikstofverbindingen) vanuit de verschillende bronnen. Belangrijke potentiële bronnen zijn onder andere⁴:
 - het grondwater (rekening houdend met mogelijke seizoensmatige wisselingen in de toestroming);
 - eventueel inlaatwater (denk aan de mogelijke functie als regionale waterberging of inlaatwater voor peilhandhaving in de zomer);
 - watervogels (potentieel ook belangrijk in verband met de bacteriologische kwaliteit);
 - de toekomstige waterbodem;
 - af- en uitspoeling van het omliggende land (met als aandachtspunt het werken met een gesloten grondbalans en derhalve de blijvende aanwezigheid van voedselrijke bovengrond in het gebied);
- de kritische belastinggrenzen van het watersysteem, die afhankelijk zijn van factoren zoals de waterdiepte, het bodemtype, de verblijftijd en de hoeveelheid oevervegetatie. De toekomstige nutriëntenbelasting van het gebied dient zo ver mogelijk onder de kritische belastinggrenzen te komen. Het is wenselijk bovenstaande parameters (bacteriologische kwaliteit en de geschatte nutriëntenbelasting in relatie tot de kritische belastinggrenzen) in het MER als beoordelingscriteria te gebruiken. De criteria die zijn voorgesteld in de startnotitie zijn niet toereikend om dit belangrijke aspect goed mee te nemen.

Onderbouw in het MER de bijdrage aan en de effectiviteit van het gebruik van helofytenfilters en natuurvriendelijke oevers voor de waterkwaliteit.

In de modellering van het watersysteem dienen de effecten van de zandwinning, die ten noordoosten van het plangebied plaatsvindt, te worden meegenomen.

⁴ Hoewel er in het gebied geen overstorten zijn voorzien, dient in het MER wel te worden beschreven hoe in geval van calamiteiten de waterkwaliteit kan worden gegarandeerd.

4.2 Levende natuur

Soortenbescherming

Op grond van de Flora- en faunawet (Ffw) is een aantal planten- en diersoorten beschermd. Ga na of de activiteit zal leiden tot in de Ffw genoemde verboden gedragingen. In het MER kan daartoe worden volstaan met het aangeven van de gevolgen voor de doelsoorten van het natuurbeleid, of een gemotiveerde selectie van de belangrijkste voorkomende soorten. Besteed daarbij ook aandacht aan mogelijke mitigerende maatregelen.

De Commissie geeft in overweging om ook de informatie die benodigd is voor een ontheffing op grond van artikel 75 van de Ffw gelijktijdig met het MER te verkrijgen en te presenteren. Dit is niet verplicht, maar biedt de initiatiefnemer de mogelijkheid om ook deze informatie door de Commissie te laten toetsen op methodische juistheid, alsmede te laten beoordelen of de uitkomsten plausibel zijn.

Om te bepalen of een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet nodig is dient een inventarisatie van de ruimtelijke verspreiding van alle in het studiegebied voorkomende relevante soorten te worden gemaakt. Afhankelijk van de conclusie is er mogelijk een ontheffingsverzoek op grond van artikel 75 Ffw noodzakelijk⁵.

Geef in het MER aan welke nieuwe natuurwaarden er door inrichting en beheer zijn te realiseren en waar deze tot stand zouden kunnen komen.

Geef in het MER aan wat de gevolgen van het initiatief zijn voor de bestaande (oudere) beplantingen langs de bestaande infrastructuur en rondom bebouwing. Ga in op de mogelijkheden om deze structuren zoveel mogelijk te behouden en waar mogelijk te versterken.

4.3 Woon- en leefmilieu

Geluid

Beschrijf de huidige of heersende geluidbelasting op gevoelige bestemmingen, de geluidbelasting ten gevolge van de autonome ontwikkeling en de geluidbelasting ten gevolge van het voornemen voor bepalende jaren.

Beschouw hierbij de hoofdinfrastructuur, de te wijzigen en/of nieuw aan te leggen infrastructuur en alle overige infrastructuur, waarbij sprake is van een verkeerstoename van 30% of een afname van 20% ten opzichte van de referentiesituatie (dit komt overeen met 1 dB verschil).

Geef aan hoeveel woningen een geluidbelasting ondervinden hoger dan de voorkeursgrenswaarde van 48 dB uitgedrukt in Lden, dan wel op welke afstand van de weg de voorkeursgrenswaarde wordt overschreden. Plot de geluidscontouren met een geluidsbelasting vanaf 48 dB uitgedrukt in Lden, oplopend in stappen van 5 dB. Geef aan hoe groot het geluidsbelast oppervlak is binnen deze contouren. Houd rekening met eventuele relevante cumulatie van geluidbelasting ten gevolge van verschillende wegen en cumulatie met railverkeer.

⁵ In feite is dit onderzoek al uitgevoerd in 2005 (Veldonderzoek woningbouw Almelo-noord). Voor het moment van uitvoering van de ingrepen in het plangebied moet worden nagegaan in hoeverre de uitkomsten van dit onderzoek nog voldoende recent zijn om op grond daarvan een ontheffing ex art. 75 aan te kunnen vragen.

Geef daar waar (voorkeurs)grenswaarden worden overschreden en waar sprake is van nieuw aan te leggen weggedelen aan in welke mate de toepassing van geluidsarm asfalt en/of andere mitigerende maatregelen de geluidbelasting kan reduceren.

Ga in op de mogelijke effecten van de aan te leggen hoeveelheid oppervlaktewater voor de roeibaan. Doordat dit water vlak langs de N36 ligt wordt een gebied gecreëerd dat het geluid van de N36 goed reflecteert naar de geluidgevoelige bestemmingen in het plangebied.

Lucht

Geef de effecten weer van het voornemen op de luchtkwaliteit, onafhankelijk of sprake zal zijn van normoverschrijding. Ga daarbij met name in op de fijn stof- en stikstofdioxideproblematiek. Met name langs de hoofdinfrastructuur en knooppunten kunnen naar verwachting concentraties van deze stoffen optreden die de normen uit de Wet milieubeheer (luchtkwaliteitseisen) overschrijden. Indien verkeersberekeningen uitwijzen dat er in de regio sprake is van congestie, moet dit ook in de luchtberekeningen worden meegenomen. Standaard gaan modellen immers uit van doorstromend verkeer.

Er zijn modelberekeningen nodig voor de toetsing aan de eisen van de Wet milieubeheer (luchtkwaliteitseisen). Deze berekeningen moeten worden uitgevoerd conform de Ministeriële regeling Beoordeling luchtkwaliteit 2007 van het Ministerie voor Volkshuisvesting Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer. Aannemelijk moet worden gemaakt dat het plan of project realiseerbaar is binnen de eisen van de Wet milieubeheer (luchtkwaliteitseisen).

Geef voor fijn stof (PM₁₀) en NO₂, middels contourenkaarten op basis van modelberekeningen, inzicht in de concentratieniveaus en overschrijdingen van grenswaarden, zowel bij autonome ontwikkeling als bij uitvoering van de voorgenomen activiteit. Beschrijf:

- de ligging en grootte (in ha) van eventuele overschrijdingsgebieden;
- de hoogste concentraties binnen de overschrijdingsgebieden;
- de hoeveelheid woningen en andere gevoelige bestemmingen gelegen binnen de verschillende overschrijdingsgebieden⁶;
- de mate van overschrijding van grenswaarden ter hoogte van woningen en andere gevoelige bestemmingen.

De verwachting is dat binnen afzienbare termijn de Europese Unie grens- dan wel streefwaarden zal vaststellen voor PM_{2,5}. Indien deze van kracht zijn op het moment dat het besluit genomen wordt, moeten de gevolgen van het initiatief voor de PM_{2,5}-concentraties worden beschreven. Daarbij dient uitgegaan te worden van de best beschikbare bepalingmethoden. Indien maatregelen moeten worden genomen om de PM₁₀-concentraties te reduceren dient ook aan gegeven te worden hoe deze maatregelen uitwerken voor de PM_{2,5}-concentraties.

Om te kunnen voldoen aan projectsaldering moet tenminste de volgende informatie worden uitgezocht:

⁶ Deze informatie is niet relevant voor de toetsing aan de grenswaarden en plandrempels uit de Wet milieubeheer (luchtkwaliteitseisen). Deze gelden immers voor de buitenlucht in zijn algemeenheid (m.u.v. arbeidsplaatsen, waarop de Arbeidsomstandighedenwet van toepassing is). Voor het verkrijgen van inzicht in de mogelijke gezondheidseffecten is het echter van belang ook inzicht te geven in de mate van blootstelling van de bevolking. Gevoelige bestemmingen zijn woningen, scholen, ziekenhuizen, scholen, speeltuinen en sportvelden

- een omschrijving en de exacte ligging (op kaart) van het plangebied en het salderingsgebied⁷;
- een beschrijving van de verandering van de emissies, concentraties en aantallen blootgestelden (woningen en gevoelige bestemmingen) in het plan- en salderingsgebied en een beschrijving van de autonome ontwikkeling die daarbij als uitgangspunt is gebruikt;
- een beschrijving van de maatregelen waardoor de emissies, concentraties en/of aantal blootgestelden verminderen, daaronder mede inbegrepen eventuele maatregelen in het plangebied zelf⁸;
- het tijdstip waarop, of de termijn waarbinnen, deze maatregelen worden uitgevoerd⁹.

Het is niet te verwachten dat de grenswaarden voor de overige stoffen uit de Wet milieubeheer (luchtkwaliteitseisen) (SO₂, CO, Pb en benzeen) zullen worden overschreden. Gezien jurisprudentie beveelt de Commissie toch aan de concentraties van deze stoffen en de toetsing daarvan aan de grenswaarden op te nemen in het MER.

Risico's

Geef met behulp van de kentallenmethode aan wat de consequenties op de verkeersveiligheid zijn van de varianten, op zowel de bestaande als nieuwe infrastructuur.

Beschrijf in het MER op welke locaties in de mogelijke tracés risico's op calamiteiten (bijvoorbeeld met de waterhuishouding) bestaan en welke maatregelen worden getroffen om deze risico's te minimaliseren. Ga daarbij specifiek in op de mogelijke risico's voor de waterkwaliteit bij calamiteiten.

Geef aan waar en in welke mate er knelpunten zijn ten aanzien van het plaatsgebonden risico of het groepsrisico, ten gevolge van het vervoer of opslag van gevaarlijke stoffen. Geef tevens aan of de alternatieven leiden tot het oplossen van deze knelpunten c.q. nieuwe problemen creëren.

Geef aan of er knelpunten voor sociale veiligheid kunnen gaan optreden, bijvoorbeeld langs de fietsroutes door het park.

4.4 Landschap en Cultuurhistorie

Ga nader in op de functie van de ontwikkeling van Waterrijk in relatie tot het versterken van de noordelijke groene long van Almelo, waar ook het Noorderpark onderdeel van is.

Ga in op de specifieke kenmerken van het gebied - die hier in zekere zin afwijkt van het meer bekende kampenlandschap (oude veenaafgraving met orthogonale structuur die terugkomt in het stedenbouwkundig ontwerp) - en geef de relatie aan met het stedenbouwkundig ontwerp van Waterrijk.

Ga in op de effecten van de ontwikkeling voor het dorp Aadorp.

⁷ Geef aan welke functionele of geografische samenhang er bestaat tussen plangebied en salderingsgebied

⁸ Aannemelijk moet worden gemaakt dat per saldo minimaal sprake is van een stand-still situatie

⁹ Geef daarbij aan welke waarborgen getroffen worden opdat de maatregelen daadwerkelijk worden uitgevoerd. Daarbij kan gedacht worden aan de verankering van de maatregelen in bijvoorbeeld een lopende begroting

5. VERGELIJKING VAN ALTERNATIEVEN

De voorgenomen activiteit en de alternatieven, inclusief mma, moeten onderling en met de referentie (nulalternatief/autonome ontwikkeling) worden vergeleken op doelbereik en milieueffecten. Doel van de vergelijking is inzicht te geven in de mate waarin de positieve en negatieve effecten van de voorgenomen activiteit en de alternatieven verschillen. De in de startnotitie voorgestelde methodiek kan hiervoor goed gebruikt worden.

6. LEEMTEN IN MILIEU-INFORMATIE

Het MER moet aangeven over welke milieuaspecten geen informatie kan worden opgenomen vanwege gebrek aan gegevens en die (vermoedelijk) in verdere besluitvorming een belangrijke rol spelen. Op die manier kan worden beoordeeld, wat de consequenties moeten zijn van het gebrek aan milieu-informatie.

Beschreven moet worden:

- welke onzekerheden zijn blijven bestaan en wat hiervan de reden is;
- in hoeverre op korte termijn zou kunnen worden voorzien in de leemten in informatie;
- hoe ernstig leemten en onzekerheden zijn voor het te nemen besluit.

7. EVALUATIEPROGRAMMA

Het bevoegd gezag moet bij het besluit over het bestemmingsplan aangeven op welke wijze en op welke termijn een evaluatieonderzoek verricht zal worden om de voorspelde effecten met de daadwerkelijk optredende effecten te kunnen vergelijken en zo nodig aanvullende mitigerende maatregelen te treffen. Het verdient aanbeveling, dat in het MER reeds een aanzet tot een programma voor dit onderzoek gegeven wordt, omdat er een sterke koppeling bestaat tussen onzekerheden in de gebruikte voorspellingsmethoden, de geconstateerde leemten in kennis en het te verrichten evaluatieonderzoek.

In het evaluatieprogramma vraagt de Commissie speciaal aandacht voor de werking van de waterzuivering door het rondpompen van water in combinatie met helofytenfilters.

8. VORM EN PRESENTATIE

De onderlinge vergelijking dient bij voorkeur te worden gepresenteerd met behulp van tabellen, figuren, kaarten en fotopresentaties. Voor de presentatie beveelt de Commissie verder aan om:

- het MER zo beknopt mogelijk te houden, onder andere door achtergrondgegevens (die conclusies, voorspellingen en keuzen onderbouwen) niet in de hoofdtekst zelf te vermelden, maar in een bijlage op te nemen;
- een verklarende woordenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen en een literatuurlijst bij het MER op te nemen;
- bij gebruik van kaarten recent kaartmateriaal te gebruiken, alle in de tekst voorkomende topografische namen goed leesbaar weer te geven en een duidelijke legenda erbij te voegen;
- profielen en detailleringen van bijzondere plekken op te nemen.

9. SAMENVATTING VAN HET MER

De samenvatting is het deel van het MER dat vooral wordt gelezen door besluitvormers en insprekers. Daarom verdient dit onderdeel bijzondere aandacht. De samenvatting moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER. Daarbij moeten de belangrijkste zaken zijn weergegeven, zoals:

- de voorgenomen activiteit en de alternatieven inclusief een duidelijke kaarten;
- de belangrijkste effecten voor het milieu bij het uitvoeren van de voorgenomen activiteit en de alternatieven;
- de vergelijking van de alternatieven en de argumenten voor de selectie van het mma en het voorkeursalternatief;
- belangrijke leemten in kennis.

BIJLAGEN

bij het advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport
Waterrijk Almelo

(bijlagen 1 en 2)

BIJLAGE 1: Projectgegevens

Initiatiefnemer: college van burgemeester en wethouders van de gemeente Almelo

Bevoegd gezag: de gemeenteraden van Almelo en Twenterand

Besluit: wijzigen bestemmingsplan

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C11.1

Activiteit: ontwikkeling woningbouw

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advisering:

- Startnotitie, Royal Haskoning d.d. 24 september 2007
- Veldonderzoek woningbouw Almelo-noord 2005, Ecogroen Advies d.d. 20 oktober 2005
- Hydrologisch onderzoek Waterrijk Almelo, Royal Haskoning 9R3431 d.d. 7 december 2005
- Bureauonderzoek Plangebied Almelo Noord, Synthera Archeologie bv, 2005
- Ecologisch veldonderzoek woningbouw Almelo Noord-2005. Inventarisatie en beoordeling van natuurwaarde in het kader van de Flora- en faunawet. Ecogroen advies bv, 2005
- Gemeentelijk Verkeers- en vervoersplan Almelo d.d. 9 juli 2007
- Woonwerk verkeer Waterrijk fase 1: Quick scan en toetsing tbv de ontwerp ontsluitingsstructuur d.d. 28 september 2005, Universiteit en gemeente Almelo
- Woonwerk verkeer Waterrijk fase 2: Verfijning Quick scan methodiek d.d. 10 november 2005, Universiteit en gemeente Almelo
- Structuurvisie Vriezenveen-Zuidoost d.d. 16 februari 2006, gemeente Twenterand
- Planologische ontwikkeling Waterrijk en Noord-Oost gemeente Almelo: verkennende studie luchtkwaliteit uitgaand besluit luchtkwaliteit 2005, Grontmij d.d. 17 januari 2006
- Regionaal Mobiliteitsplan 2007-2011, Regio Twente
- Energievisie Waterrijk – Almelo; Analyse en consequenties d.d. 24 november 2007, W/E adviseurs
- Regionaal Mobiliteitsplan Twente 2007 – 2007
- Waterrijk; Nota van Uitgangspunten, d.d. 25 mei 2005
- Partiële herziening structuurplan Almelo 2006 d.d. 13 februari 2006, Grontmij

De Commissie heeft kennis genomen van de inspraakreacties en adviezen, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Dit advies verwijst naar een reactie als die nieuwe inzichten naar voren brengt over specifieke lokale milieumomstandigheden of te onderzoeken alternatieven. De lijst met inspraakreacties en adviezen is opgenomen in bijlage 2.

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in: Staatscourant nr. 2 d.d. 3 januari 2008

advies aanvraag: 13 december 2007

ter inzage legging: 3 januari tot en met 29 januari 2008

richtlijnenadvies: 13 maart 2008

Werkwijze Commissie bij richtlijnenadvies:

In dit advies geeft de Commissie aan welke onderwerpen naar haar mening behandeld dienen te worden in het MER en met welke diepgang. De Commissie neemt hierbij de startnotitie als uitgangspunt.

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen. De werkgroepsamenstelling bij het onderhavige project is als volgt:

mr. F.W.R. Evers (voorzitter)

ing. M.G.F. Hille (secretarissen)

drs. M. Klinge

ir. J. Termorshuizen

drs. H.W. Waardenburg

BIJLAGE 2: Lijst van inspraakreacties en adviezen

1. College van B&W gemeente Twenterand, Vriezenveen
2. Nederlandse Gasunie, Groningen
3. Familie E. Pierik, Aadorp
4. Familie H. ten Hoeve, Aadorp
5. H.G. van de Riet, Aadorp
6. E. Evers, namens VOF Oosterweilanden, Vriezeveen
7. ViVoChem BV, Almelo
8. Stichting Natuurlijk Twente, Almelo
9. J.M. Pot-Ruijvekamp, namens Plaatselijk Belang Aadorp, Aadorp
10. Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging (KNNV) afd. Vriezeveen, Vriezeveen
11. P. Klanderman, Aadorp
12. F. de Wit, Aadorp
13. Natuur en Milieu Overijssel, Zwolle
14. J.E. Prinsen, Aadorp
15. Veerenhuis, Vriezenveen
16. B.J.R. Huis in 't Veld, Aadorp
17. P. Vogelaar, Aadorp
18. Ter Steege Groep, Almelo
19. Verslag informatieavond d.d. 16 januari 2008

Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport Waterrijk Almelo

De gemeente Almelo heeft het plan om op de locatie Waterrijk woningen en bijbehorende voorzieningen te ontwikkelen. Er wordt (huisgebonden) bedrijvigheid en gebiedsontsluitende infrastructuur aan gelegd om de woningen, de voorzieningen en de bedrijven te ontsluiten. Daarnaast ontwikkelt en versterkt de gemeente de groenblauwe structuren. Een deel van het plangebied ligt in de gemeente Twenterand. Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Almelo treedt op als initiatiefnemer in de m.e.r.-procedure. De gemeenteraad van Almelo en de gemeenteraad van Twenterand zijn het bevoegd gezag.

ISBN: 978-90-421-2359-5